

En cykelnation med for lidt viden om cyklistulykker

Janstrup, Kira Hyldekær

Published in:
Altinget.dk

Publication date:
2018

Document Version
Peer reviewed version

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Janstrup, K. H. (2018). En cykelnation med for lidt viden om cyklistulykker. *Altinget.dk*.
<https://www.alinget.dk/transport/artikel/forsker-en-cykelnation-som-ved-for-lidt-om-cyklistulykker>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

En cykelnation med for lidt viden om cyklistulykker

Utallige kampagner er rettet mod cyklisternes adfærd, og når en cyklist kører galt, er det let at tænke, at det skyldes uansvarlig og distraheret kørsel. Men faktisk ved vi i dag meget lidt om årsagen. Skal det lykkes at forbedre cyklistsikkerheden, kræver det derfor, at vi øger vores viden om, hvorfor cyklister kører galt. Og det kræver, at vi får kendskab til alle landets cykelulykker.

Trafikulykker koster samfundet mange penge, og særligt de ”bløde trafikanter” som cyklister kommer ofte slemt til skade og bidrager til et samfundsøkonomisk tab i form af forringet livskvalitet, tabt arbejdsfortjeneste, udgifter i sygehusvæsenet og efterbehandling. Derfor er sikkerhed afgørende og et vigtigt fokusområde.

Alene i 2017 var der ifølge den officielle nationale ulykkesstatistik registreret 502 dræbte og alvorligt tilskadekomne cyklister i trafikulykker. I virkeligheden er antallet af tilskadekomne cyklister langt større. Der er nemlig mange ulykker med cykler, som vi ikke kender til – det såkaldte mørketal. Mørketallet er de ulykker, som ikke bliver registreret hos Politiet. Man estimerer, at kun 10 % af cykelulykkerne findes i den officielle statistik. Det til trods for, at Færdselssikkerhedskommissionen siden 1968 har lagt vægt på, at der gøres en indsats for at få viden om alle trafikulykker.

Når vi nu ved så lidt om, hvorfor cyklisterne kører galt, kan man diskutere, om det er muligt at lave en kvalificeret og målrettet indsats, der øger trafiksikkerheden for cyklisterne? For kan vi overhovedet foretage en tilstrækkelig kvalificeret prioritering af indsatserne, når datagrundlaget indeholder så lille en andel af de ulykker der rent faktisk sker?

Ujævne og glatte veje skyld i mange ulykker

Ofte bliver cyklisters adfærd fremhævet som den egentlige grund til de mange cykelulykker, og meget tyder også på, at det ofte har en central betydning. Derfor er det relevant med kampagner, der retter sig mod cyklisternes adfærd. Men det er ikke nok, hvis vi vil komme alle cykelulykkerne til livs.

I et lille lokalt forankret studie blev der anvendt flere data, i det der foruden politiregistrerede data også indgik data fra akutmodtagelser, som blev brugt til at undersøge, hvorfor cykelulykker sker. Forskerne forsøgte at identificere de faktorer, som ligger bag ulykkerne.

Undersøgelsen viste, at cyklisternes adfærd er skyld i hele 33 % af de ulykker, hvor en ulykkesfaktor kunne identificeres. Noget overraskende viste undersøgelsen dog også, at vejens beskaffenhed spiller en rolle i hele 30 % af ulykkerne. Særligt viste undersøgelsen at glatte veje er et problem, men også veje med ujævn belægning og huller blev identificeret som årsag til ulykker. I visse tilfælde blev vejudformningen også identificeret som et problem og en årsag til ulykken.

Dette er blot resultater baseret på data fra et enkelt område af Danmark, og man kan derfor ikke umiddelbart sige, om vejen spiller en tilsvarende rolle for cyklistulykker i andre dele af landet. Flere kommuner har dog oplevet, at der er blevet rejst erstatningssager, fordi en cyklist er kørt galt som følge af et hul i vejen. Det kunne derfor tyde på, at ujævn belægning og hullede veje kan være et problem for cyklistsikkerheden, flere steder i landet.

Bedre sikkerhed kræver bedre data

Undersøgelsen viser tydeligt, at der er et stort behov for bedre data til at identificere de egentlige årsager til de mange cyklistulykker. Først når vi kender årsagerne, kan vi gøre noget ved dem. Bedre og systematisk indsamlede data kan sikre, at vi opnår viden om alle indsatsområder – ikke kun adfærd og vejbelægning. Samtidig vil det være muligt at få dokumenteret den reelle betydning af vejens tilstand og udformning for forekomsten af cykelulykker. Hvem ved, måske kan mange af ulykkerne forhindres blot med lidt maling, bedre skiltning eller en fornyet belægning.

En måde at opnå bedre ulykkesdata på er at sørge for at information om cyklistulykker indsamles på alle landets akutmodtagelser og på en systematisk og ensartet måde. I første omgang vil kommuner, forskere og beslutningstagere inden for trafiksikkerhed kunne få gavn af disse data. Men borgerne i Danmark og dermed samfundet, vil også hurtigt kunne få gavn af disse data. Et bedre datagrundlag muliggør mere viden om god og sikker cykelinfrastruktur, så man bedre kan målrette indsatsen, når det gælder cyklisteres sikkerhed. Det bliver ikke mindst relevant nu, hvor cyklisterne måske skal til at dele cykelstierne med trafikanter på andre typer af transportmidler, f.eks. speed pedelecs og motoriserede løbehjul.